

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 24/01679
Arkivkode
Saksbehandler Thomas Grønnerød

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	19.06.2024	113/24

Høring - Søknad fra Norsk nukleær dekommisjonering om konsesjon for atomanlegg KLDRA Himdalen

Formannskapet har behandlet saken i møte 19.06.2024 sak 113/24

Møtebehandling

Ingen avvikende forslag.

Votering

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Aurskog-Høland kommune gir følgende høringsuttalelse:

Aurskog-Høland kommune vil presisere at KLDRA ble plassert i Aurskog-Høland kommune mot kommunens vilje gjennom statlig reguleringsplan og at anlegget ikke har medført noen merkbare verdier for kommunen. Anlegget har ikke medført noen løpende verdiskapning, f.eks. gjennom arbeidsplasser. Anlegget og transporten av radioaktivt materiale medfører derimot en latent risiko for radioaktive utslipp og andre forurensninger.

I rapporten «Tilsyn ved KLDRA Himdalen» datert 19.02.2024 og som er publisert på Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) sine nettsider www.dsa.no skriver DSA i punkt 4 at «DSA observerte store utfordringer knyttet til vedlikehold og aldringskontroll av anlegget. Tilstanden på anlegget og tilhørende utstyr ble vurdert som ikke forsvarlig.»

Aurskog-Høland kommune er svært skuffet over at både Staten ved Statsbygg, som eier, og IFE, som konsesjonshaver, ikke har vært sitt ansvar bevisst ved drift og vedlikehold av anlegget. Det er også kritikkverdig at det har blitt lagret materialer i anlegget i strid med konsesjonen. Kommunen forutsetter at partene lukker de avvik som er avdekket umiddelbart.

Det vises til at det i «Målerapport 2021 for kontroll av radionuklider i dreneringsvann og miljøprøver fra KLDRA Himdalen» kommer det frem at «Tritiumnivået i 2021 for kummene "aktiv" og "utvendig" var høyere enn tidligere år. I 2021 ble det funnet lave,

men detekterbare tritiumnivå i springvann.» Tritium på disse nivåene er menneskeskapt og kan tyde på at de konstruksjonssvakheter og manglende vedlikehold som er avdekket øker risikoen for lekkasjer til omgivelsene.

Prinsipielt ønsker kommunen at anlegget legges raskt ned. Drift frem til 2050 utgjør en løpende risiko for endret bruk og dermed økt risiko for lekkasjer til omgivelsene.

Da det ikke foreligger konkrete planer om nedleggelse av anlegget, legger Aurskog-Høland kommune til grunn at Staten ved konsesjonssøker, Norsk Nukleær Dekommisjonering (NND), er i bedre stand til å vedlikeholde og drifte anlegget på en forsvarlig måte. Kommunen er dog bekymret for at også NND ut fra ressurs situasjonen vil nedprioritere aldringskontroll og vedlikehold på grunn av mer risikofylte dekommisjoneringsoppgaver på atomanleggene i Halden og Kjeller.

Aurskog-Høland kommune forventer at DSA stiller de nødvendige krav som sikrer at avvik som kan medføre lekkasjer til omgivelsene oppdages og lukkes slik at risikoen for utslipp i forbindelse med drift av anlegget fjernes.

For å sikre allmennheten demokratisk kontroll med og kunnskap om driften forutsettes det at måle- og miljørapporter blir gjort løpende tilgjengelige for kommunen og at NND utarbeider og etterfølger rutiner for å holde kommunen løpende informert om forhold av betydning knyttet til driften.

Lillestrøm
kommune
Virksomhetsstyring

DIREKTORATET FOR STRÅLEVERN OG
ATOMSIKKERHET
Postboks 329 Skøyen
0213 OSLO

Dato: 28.06.2024
Vår ref: 24/10008-4
Deres ref:
Saksbeh.: Ketil Matvik Foldal
Telefon:

Søknad fra NND om konsesjon for atomanlegg KLDRA Himdalen – høringsuttalelse fra Lillestrøm kommune

Lillestrøm kommune viser til direktoratets høringsbrev av 16.04.2024, referanse 24/00843-3 / 2.3.2.

Formannskapet i Lillestrøm kommune vedtok i møte 24.06.2024 å gi følgende høringsuttalelse:

Lillestrøm kommune mener det er bra at Staten ved NND ønsker å overta KLDRA Himdalen, og at hensikten er at atomavfallet som er lagret og deponert i Himdalen blir tatt inn i arbeidet som har til hensikt å etablere et nasjonalt anlegg for permanent oppbevaring av radioaktivt avfall. Dette synes det også å være bred faglig enighet om, både nasjonalt og internasjonalt. Forankring av dette ansvaret hos en statlig aktør anses internasjonalt som standard for «best practice», det beste utgangspunktet for å oppfylle internasjonale konvensjoner og den beste garantien for langsiktig finansiering og ansvarlighet.

Lillestrøm kommune ønsker også å påpeke at det er uheldig at konsesjon til det nukleære anlegget på Kjeller i Lillestrøm kommune er tatt ut av søknadene som nå er til behandling, og at en søknad om konsesjon til dette anlegget kan ligge flere år fram i tid.

Dette er uheldig både fordi selve oppryddingsarbeidet kan bli utsatt, men først og fremst fordi en utsettelse i arbeidet med planlegging og avklaringer kan få ringvirkninger for mange andre aktører i nærområdet. Utvikling av Kjeller-området er svært viktig for Lillestrøm kommune, for virksomhetene som er der i dag og for hele regionen.

Selv om framdriften på Kjeller ikke er vesentlig for vurdering av søknaden om konsesjon til KLDRA i Himdalen, er problemstillingen viktig for helheten i det nasjonale dekommisjoneringsarbeidet, og DSA bør derfor også være orientert om Lillestrøm kommune sitt syn på dette. Lillestrøm kommune vil også følge opp problemstillingen gjennom dialog med IFE og NND.

Med hilsen

Ketil Matvik Foldal
Fagsjef

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Vedlegg:

- 1) Saksframlegg til formannskapet 24.06.2024 – om høringsuttalelse til Norsk nukleær dekommisjonering sin søknad om å overta konsesjon for atomanlegget KLDRA i Aurskog-Høland kommune
- 2) Protokoll fra formannskapet 24.06.2024 – om høringsuttalelse til Norsk nukleær dekommisjonering sin søknad om å overta konsesjon for atomanlegget KLDRA i Aurskog-Høland kommune

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet

Saksbehandler, innvalgstelefon

Pål Andreassen,

Invitasjon til høringsmøte 120624 - Konesjon for atomanlegg - KLDRA Himdalen

Hei

Takk for invitasjon til høringsmøte 12. juni 2024 i saken om konsesjon for atomanlegg -KLDRA Himdalen. Statsforvalteren i Oslo og Viken har ingen merknader til høringen og vil derfor heller ikke stille til høringsmøtet

Med hilsen

Pål Andreassen
rådgiver
Samfunnssikkerhet- og beredskapsstaben

DSA
Oslo

13. juli 2024

Deres ref.: 24/00843

Høringsvar – NNDs søknad om konsesjon for atomanlegg KLDRA Himdalen

Vi ønsker ikke å gå inn i detaljer i søknaden.

Rent prinsipielt hadde vi ønsket at alle forholdene som ble påpekt i DSAs tilsynsrapport etter befaring i Himdalen, ble rettet av IFE før NND tar over anlegget. Vi ber derfor DSA følge opp IFE tett slik at dette ikke tar unødvendig tid.

Samtidig mener vi at det vil være beklagelig om NND ikke får overta KLDRA Himdalen så raskt som mulig. NND har fått i oppdrag å rydde opp i det norske avfallet. Skulle det gjenstå noen tiltak, må NND kunne rette disse samtidig som de får konsesjon. Dette er viktig for at de ikke skal miste muligheten til å få overført nødvendig personell.

Som medlem av sivilsamfunnsgruppa i NND, har vi fulgt NNDs arbeid relativt tett. Vi ser det som uhyre viktig at det er framdrift i det arbeidet NND er etablert for å utføre.

Med hilsen
For IKFF

Åse Juveli Berg

Eva Fidjestøl

Medlemmer av NNDs sivilsamfunnsgruppe

Allmänna utskottet

Protokollsutdrag 2024-05-21

§ 100 Svar på remiss - Ansökan från Norsk Nukleær Dekommisjonering om tillstånd för atomanläggning KLDRA Himdalen

Diarienummer: KS/2024:118

Kommunstyrelsen beslut

Kommunstyrelsen har inget att erinra när det gäller förändrade ägarförhållanden från IFE till NND när det gäller KLDRA Himdalens anläggning för deponi och lager för radioaktivt avfall.

Sammanfattning av ärendet

NND, Norsk nukleär dekommissionering, har ansökt om koncession för att äga och driva KLDRA Himdalen. Anläggningen är Norges enda kombinerade lager och deponi för radioaktivt avfall och den norska staten har ett huvudansvar för säker hantering av radioaktivt avfall.

En stegvis överföring av anläggningen planeras från IFE, Institutt for energiteknikk, till NND planeras med KLDRA Himdalen som prioritet.

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet har lagt ut ansökan för samråd (hörning) och Eda kommun har fått förfrågan utifrån den geografiska närheten till anläggningen.

Eda kommun kan inte se att ändrade ägarförhållanden av anläggningen skulle påverka kommunen och dess medborgare i någon riktning och har därför inget att erinra om eventuell koncession ges till NND.

Beslutsunderlag

Kommunledningsstabens tjänsteskrivelse 2024-04-29

Remiss- Ansökan från Norsk nukleær Dekommisjonering om tillstånd för atomanläggning KLDRA Himdalen 2024-04-16

Förslag till beslut på sammanträdet

Helge Viklund (S): Beslut enligt allmänna utskottets förslag.

Kommunstyrelsen har inget att erinra när det gäller förändrade ägarförhållanden från IFE till NND när det gäller KLDRA Himdalens anläggning för deponi och lager för radioaktivt avfall.

Beslut enligt förslag då inget motförslag ställdes.

Beslutet skickas till

För kännedom

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet, enligt instruktion

För åtgärd

-

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet
dsa@dsa.no

Begäran om yttrande över ansökan om ny koncession för lager och deponi för låg- och medelaktivt radioaktivt avfall, KILDRA Himdalen i Norge

Er beteckning: 24/00843

Beslut

Länsstyrelsen i Värmlands län avstår från att lämna yttrande.

Bakgrund

Länsstyrelsen har fått möjlighet att yttra sig över en ansökan om ny koncession för att äga och driva ett befintligt lager och deponi för låg- och medelaktivt radioaktivt avfall i Aurskog-Høland kommun i Norge. Ansökan avser endast ändrad organisation då ansvaret för anläggningen ska gå över från en stiftelse till ett statligt förvaltningsorgan underställt Närings- och fiskeridepartementet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Georg Andrén med miljöskyddshandläggare Mats Bergström som föredragande. I den slutliga handläggningen har också rättschef Göran Wirdéus, avdelningschef Annika Nilsson och länsråd Emma Spak medverkat.

Strålsäkerhetsmyndigheten

Swedish Radiation Safety Authority

Yttrande

Datum: 2024-05-17
Er referens: 24/00843
Diarienummer: SSM2024-5483
Dokumentnummer: SSM2024-5483-2
Process: 9.2

Överföring av koncession för avfallslagret Himdalen

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) har tagit del av samrådsunderlag gällande överföring av koncession för att äga och driva ett kombinerat lager och deponi för låg- och medelaktivt radioaktivt avfall (KLDRA) i Himdalen, som idag ägs av Statsbygg och drivs av Institutet för energiteknik (IFE), till det statliga förvaltningsorganet Norsk nuklear dekommissionering (NND).

Övertagandet av koncessionen för KLDRA Himdalen är andra delen i ett statligt övertagande av IFEs atomanläggningar Hallden, Kjeller och KLDRA Himdalen.

Ur ett svenskt perspektiv är det angeläget att avvecklingen av de norska atomanläggningarna genomförs på ett strålsäkert sätt. SSM ser därför positivt på den process som pågår i Norge och där staten successivt går in och tar över ansvar för avvecklingen och det slutliga omhändertagandet av atomavfallet. SSM har därför inga invändningar emot att koncessionen för KLDRA Himdalen överförs från IFE till NND som ett andra steg i denna process.

I detta ärende har avdelningschef Johan Friberg beslutat. Enhetschef Lisa Ranlöf har varit delaktig. Utredaren Anki Hägg har varit föredragande.

Beslutet har fattats digitalt och saknar därför underskrifter.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

Johan Friberg

Anki Hägg